

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **V. H.**, zastoupeného JUDr. Barborou Kašparovou, advokátkou, se sídlem Liberec 4, Revoluční 123/17, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. 4. 2005, č. j. 30 Az 272/2003 – 25,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**

II. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 7. 2003 č.j. OAM-1815/VL-10-K02-2003 nebyl žalobci (dále i „stěžovatel“) udělen azyl dle ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“), současně na něj nebyla vztažena překážka vycestování podle ustanovení § 91 téhož zákona. Žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu žalobce jsou ekonomické důvody, což opakovaně potvrdil, a dále snaha o legalizaci pobytu na území České republiky. Žádost žalobce posuzoval žalovaný na pozadí informací, které shromáždil v průběhu správního řízení, ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. V provedeném správním řízení neshledal žalovaný správní orgán žádnou konkrétní skutečnost, která by jej vedla k závěru, že žalobce byl ve vlasti

pronásledován za uplatňování politických práv a svobod podle ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, žalobce výslovně uvedl, že není ani nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace. Žalovaný dále konstatoval, že žalobce neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, která by vedla k závěru, že byl ve vlasti pronásledován nebo měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodů taxativně uvedených v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný také zdůvodnil, proč nebyl žalobci udělen azyl dle ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu a proč na něj nelze vztáhnout překážku vycestování.

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 8. 4. 2005 č. j. 30 Az 272/2003 - 25 zamítl žalobu podanou žalobcem proti shora citovanému rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku krajský soud shrnul dosavadní skutková zjištění ve věci a dospěl k závěru, že žalovaný zjistil dostatečně skutkový stav pro posouzení udělení azylu žalobci a nebyly shledány vady správního řízení, napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem. Ze správního spisu dle krajského soudu vyplývá, že žalobce vlast opustil z ekonomických důvodů (při povodních přišla jeho rodina o dům, žalobce se zadlužil a později neměl na splácení dluhu), jiné problémy ve vlasti neměl, v České republice chce pracovat a vydělat peníze na zaplacení dluhu. Krajský soud vyjádřil své přesvědčení, že žalovaný postupoval v souladu s ustanovením § 12 zákona o azylu, když azyl žalobci neudělil, neboť uváděné důvody nelze podřadit důvodům pro udělení azylu. Dle krajského soudu žalobce v žalobě neuvedl relevantní důvody ke zrušení rozhodnutí žalovaného, proto soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové podal stěžovatel včas kasační stížnost z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť má za to, že v jeho případě existují vady řízení, které spočívají v tom, že skutková podstata, z níž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, protože žalovaný nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci před vydáním rozhodnutí a pro tuto vytýkanou vadu měl krajský soud napadené rozhodnutí zrušit. Stěžovatel namítá, že při pohovoru s žalovaným uvedl, že byl ve vlasti pronásledován z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, z Ukrajiny uprchl proto, že se odmítl podříditi sociálním omezením. Má za to, že místní obyvatelstvo páchalo závažné diskriminační či jinak postihující činy, které musí být považovány za pronásledování, neboť je úřady vědomě tolerovaly, resp. odmítaly zajistit účinnou ochranu. Dle stěžovatele by měl být vyhodnocen subjektivní aspekt, který je neoddělitelný od posouzení osobnosti žalobce, jelikož psychologické reakce různých jedinců nemusí být v totožných podmínkách vždy stejné. Pokud jde o objektivní aspekt, je nutné vyhodnotit výpovědi stěžovatele v kontextu příslušné situace v pozadí – znalostí podmínek existujících v zemi jeho původu. Stěžovatel také odmítá tvrzení žalovaného, že důvodem jeho žádosti o udělení azylu byly ekonomické důvody. Za ekonomickými opatřeními záporně ovlivňujícím životy příslušné osoby se mohou skrývat rasové, náboženské nebo politické cíle či záměry namířené proti určité skupině. Co se na první pohled jeví jako ekonomický motiv k odchodu, může v praxi obnášet i politický aspekt a mohou to být právě politické názory jedince, které ho vystavují vážným důsledkům. Důkazní břemeno v zásadě spočívá na žalobci, povinnost osvětlit a vyhodnotit všechny relevantní fakty je rozložena mezi žalobcem a žalovaným. Pokud líčení žalobce vypadá důvěryhodně, měla by být při těchto pochybnostech uznána jeho věc, pokud nejsou dobré důvody domnívat se o opaku. Stěžovatel, který se obával úřadů ve své vlastní zemi, se může stále bát hovořit otevřeně a podat ucelený a přesný obraz svého případu. Může být nutné, aby při posuzování případu žalovaný objasnil veškeré zjevné nesrovnalosti ve výpovědi a řešil rozpory formou dalšího pohovoru, aby nalezl vysvětlení překrucování či zatajování podstatných faktů. Nepravdivá prohlášení nejsou sama

o sobě důvodem pro odmítnutí udělení azylu, je na žalovaném, aby tato prohlášení hodnotil ve světle všech okolností případu. Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. V průběhu správního řízení bylo dle žalovaného zjištěno, že důvodem žádosti o udělení azylu stěžovatele byly ekonomické důvody a dále snaha o legalizaci pobytu na území České republiky. Žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta a nebyl přiznán odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za vhodné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu komplexně posuzovat otázku, zda měl či neměl být stěžovateli azyl udělen, nýbrž má posoudit, zda předchozí řízení trpělo vadami spadajícími pod vymezení v § 103 odst. 1 s. ř. s. tvrzenými v kasační stížnosti, popřípadě některými dalšími vadami, k jejichž přezkumu je Nejvyšší správní soud povolán v řízení zahájeném platně podanou kasační stížností.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Stěžovatel tvrdí, že skutková podstata, z níž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, protože žalovaný nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci před vydáním rozhodnutí, pro tuto vytýkanou vadu měl krajský soud napadené rozhodnutí zrušit.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že z předloženého správního spisu ve věci plyne, že žalovaný provedl ve věci řádné dokazování, když pro rozhodnutí si opatřil dostatek podkladů (vycházel zejména z tvrzení stěžovatele uváděných v žádosti o udělení azylu ze dne 24. 4. 2003 a v pohovoru k žádosti ze dne 3. 6. 2003), na jejichž základě zjistil přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. Žalovaný v řízení o udělení azylu v souladu se zákonem zejména posuzoval, zda stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení azylu taxativně stanovené v ustanovení § 12 zákona o azylu. Stěžovatel jako důvody žádosti o udělení azylu označil toliko ekonomické potíže, které jej ve vlasti provázely poté, co povodeň zničila jeho rodinný dům, žádné jiné problémy včetně problémů se státními orgány či jinými institucemi neuváděl. Do České republiky stěžovatel přijel za prací, přičemž podáním žádosti o udělení azylu sledoval legalizaci svého pobytu. Po posouzení tvrzení stěžovatele žalovaný rozhodl o neudělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť stěžovatel nesplnil zákonné podmínky pro jeho udělení. Krajský soud dospěl ke stejnému závěru jako žalovaný, přičemž

v provedeném správním řízení o udělení azylu neshledal stěžovatelem namítané vady. Nejvyšší správní soud se s právním názorem vysloveným v napadeném rozsudku ztotožňuje a nepovažuje uplatněný stížnostní důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. za oprávněný.

Nejvyšší správní soud v souladu se svou ustálenou judikaturou také připomíná, že povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu dle zákona o azylu jen tehdy, pokud žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v zákoně uvedené. Z žádného ustanovení zákona o azylu však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu, jež žadatel neuplatnil, a poté k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.

Navíc a nově stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že ve vlasti je pronásledován z důvodu příslušnosti k určité sociální vrstvě, a že místní obyvatelstvo páchalo závažné diskriminační či jinak postihující činy, které musí být považovány za pronásledování, neboť je úřady vědomě tolerovaly. Nejvyšší správní soud je v řízení o kasační stížnosti vázán ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s., podle kterého nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Jelikož uvedené skutečnosti (jak dokládá předložený spis ve věci) nebyly stěžovatelem uplatněny v rámci správního řízení o udělení azylu u žalovaného ani v rámci řízení o žalobě u krajského soudu, ale teprve po vydání napadeného rozsudku v kasační stížnosti, nelze k nim v řízení o kasační stížnosti přihlížet.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnosti jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

